

SLOVENE

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V spravi prejemam mesečno . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zabavale, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 20 vin.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštno hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

En Hrvat za tri Srbe.

Kako smešno so se precejevali Srbi po balkanskih vojskah! Njihovi čestitci so popolnoma prezrli, da so v prvi balkanski vojski imeli Srbi opraviti z odpadki turške armade, koje elita je vsa stala v boju zoper Bulgare. Druge balkanske vojske pa, v kateri so padli Srbi, Grki in Rumuni s trojno premočjo po Bugariji — sploh niti šteti ni. Pri taki »zmagi« niti govora ni o kakem odlikovanju po posebnih vojaških svojstvih. Nobenega dvoma ni, da bi bili tepeni Srbi in Grki — če ne bi bila posegla vmes Rumunija s svojimi 600.000 možmi. A Srbi so uživali kljub vsem tem dejstvom vseeno umetno narejeno slavo »zmagovalca«.

Sedanja vojska pa kaže, kako so se precejevali. Naši vojaki so se opetovano borili s trojno premočjo Srbov, a Srbi so bili vselej tepeni. Gotovo, nihče ne taji in od našega vojnega poveljstva se izrecno priznava, da se borijo Srbi z veliko hrabrostjo. Toda hrabrost našega vojaštva je še večja. Poleg tega pa izobrazba, disciplina in vodstvo naše armade! Vsa ta svojstva združena, dajejo našem vojaku napram srbskemu trojno bojno vrednost. Med našimi junaki pa stoje v prvi vrsti **Hrvati**. Vsa vojna poročila so edina v tem. Junaštvo hrvatskih regimentov je neprekosljivo. Kakor levi so se vrgli Hrvati na sovražnika našega cesarja in naše domovine. Temu navalu se nihče ni mogel ustaviti. To je bil orkan junaštva. Kjerkoli so naskočili Hrvati — tam ni bilo več mesta za Srbe. Strah in groza je bila Srbov ob takim viharju in spustili so se v beg ali pa udali! **En Hrvat za tri Srbe** — to je dosedanja nauk avstro-srbske vojske. Mi Slovenci smo ponosni na junaštva naših bratov, ponosni in srečni smo kot del hrvaško-slovenskega naroda. Zares, ko gledamo ta junaštva, nehote vzklika-

mo: Veselje je, danes živeti. Bratom pa naše iskrene čestitke. Lepa naša domovina — o junaška zemlja mila! —

× × ×

POHVALJEN POVELJNIK ZAGREBSKEGA ARMADNEGA ZBORA IN POHVALA HRVATSKIM VOJAKOM.

Gradec, 27. avgusta. (Kr. ur.) Ogrski korespondenčni urad poroča, da je armadni poveljnik fcm. Liborij vitez pl. Frank pisal zagrebškemu zbornemu poveljniku fcm. Rhemenu: »Izražam ti in tvojim vojakom svoje občudovanje in priznanje, ker so se tako hrabro borili v bojih, dne 14., 15. in 16. avgusta.« Tukajšnji listi naglašajo, da je pohvala res zelo zaslužena in občudujejo junaštvo hrvatskih vojakov.

HRABRI NAŠI VOJAKI.

Graški listi poročajo iz Zemuna: V bojih za Šabac so naši vojaki izvajali naravnost čudeže junaštva. Moj polk je stal v sredi svinčene toče, tako poroča neki udeleženec, pripravljen na juriš na neki zaraščen grič, ki je bil s sovražnikovo artiljerijo in pehoto močno zaseden. Vojaki so komaj čakali napada. Končno je bilo ukazano, da naj prodiramo. Dasi je deževalo krogel in so brenčali nad nami šrapneli, ki so pa le slabo zadevali, smo drli na grič. Solnce je močno pripekalo. Čim bolj smo se bližali sovražniku, tem bolj smo bili navdušeni. Med gričem pomčemo naši hrabri vojaki telečnjake in bluze proč in derejo goloroki naprej. Srbi, ki so bili v premoči na griču, so kar osupnili. Njih ogenj je ponehaval, čez pol ure smo bili mi gospodarji griča, ki je obvladuje tamošnje gorovje. V jarkih so ležali kupi mrličev. Srbi so bežali. Pregnal jih je neizprosni bajonet. Niti predstavljati si ni mogoče, kako hrabri in pokorni, disciplinirani, so naši vojaki. Naj je bil napad še tako hud, takoj so se zopet zbrali in so naprej marširali.

Naše prodiranje na Rusko. — Slauna zmaga avstrijske armade pri Krasniku. — Rusi v nevarnosti, da jim pridejo naši za hrbet.

Avstrijske sile so vdrle na dveh točkah na Rusko Poljsko. Priprave za vojsko so končane, zdaj se že bje boj. Naša armada je zahodno od reke Visle prekoračila Liso Goro, ki je visoka 612 m in se je združila s tistimi deli pruske armade, ki so iz Pruske Šlezije prekoračili mejo. Ta del armade se že nahaja v oddelku Kielce-Radom. Zvezni armadi prodirata proti Varšavi, ki naj bi se z juga in s severa istočasno napadla. Operacije proti Varšavi so že v toliko vspele, da lahko višji poveljnik razpolaga z obema zveznima armadama; dosegla se je možnost enotnega postopanja in zdaj se lahko udari.

Zdaj treba počakati, ali zavzamejo Rusi za varšavskim trdnjanskim pasom obrambno postojanko ali pa podvzamejo bitko na prostem bojišču, opirajoč se na številne utrdbe. V bitko na odprtem polju se bodo Rusi spustili le tedaj, če se jim je posrečilo spraviti dovolj vojakov v te kraje.

Druga avstrijska kolona, ki je vdrila vzhodno od Visle na Rusko Poljsko, je najbrže močnejša nego leva kolona. Dospela je že do lublinskega hrbita in je pognala pri Krasniku štiri ruske armadne zbornice v beg. Veliki nasilni poizvedovalni poizkusi ruske kavalarije pri Sokalu, Turynki in pri Kamionki so bili najbrže zato podvzeti, ker so ruski vojskovodje pričakovali, da bodo Avstriji v smeri od Lvova prodirali. Ta avstrijska kolona hoče najbrže doseči črto Lublin—Brest—Litovsk. Postopala bo gotovo skupno zahodno kolono, ker leže vzhodno od Litovska

obširna močvirja, ki za operacije niso pripravna. Odbiti ruski vpad na Črnovice leži v tretjem bojišču. Tudi tu podvzame avstrijska kolona iz vzhodne Galicije prodiranje, najbrže proti Kievu.

Gotovo je, da so bili ruski vpadi v vzhodno Galicijo in Bukovino predpriprava za rusko ofenzivo v te kraje, da bi tako zabranili naši armadi poseči v odločilni boj v vzhodni Prusiji. Ta ruska namera se je popolnoma izjalovila. Najvažnejša posledica avstrijskega prodiranja vzhodno in zahodno od Visle je, da je Rusom odvzeta vsaka resna možnost vspeti v Galicijo. S krvavimi glavami so bili kaznovani Rusi za svojo namero, napraviti zmedo v Galiciji. Avstrijska meja je sedaj popolnoma zavarovana, tako da se naša ofenziva in prodiranje v Rusijo lahko vrši s celo močjo.

Iz vojnega poročevalskega stana smo dobili poročilo: Nemške čete prodirajo v črto od Insterburga proti reki Narevi, ki teče od vzhoda proti zahodu skozi gubernijo Grodno in Lomža, kjer se obrne proti jugu in izliva vzhodno od Varšave v reko Bug. Avstrijske čete pa prodirajo v smeri od Krasnika proti Lublinu. Ako se ti dve armadi združita, potem je Varšava odrezana od Ruske.

PODROBNOSTI O BITKI PRI KRASNIKU.

Dunaj, 27. avgusta. (Kr. urad.) Kakor poročajo bojni poročevalci iz vojnega stana, se je bilo na ruski strani 200.000

vojakov. Njih fronta se je razprostirala od Frampola do Jozefova. Bitka se je bila preteklo nedeljo. Ruska armada je bila nazaj vržena in je bežala čez Lublin.

× × ×

Josefov leži ob reki Visli, kakih 30 kilometrov od gališke meje, Frampol pa 70 km jugozahodno od Jozefova. Približno v sredini te črte pa leži Krasnik.

RUSKO UMIKANJE.

»Berliner Lokalanzeiger« poroča: Z Rusko Poljskega in iz Krakova došle osebe poročajo, da se Rusi umikajo. Za obrambo se pripravljajo pri trdnjavi Skiernievicu. Ruska armada rekvirira, kar more, zlasti živino in premož. Vse tvornice na Ruskem Poljskem so morale ustaviti delo. (Skiernievica leži v varšavski guberniji, jugozahodno od Varšave.)

AVSTRIJSKA STRATEGIJA NA VRHUNCU.

Dunaj, 27. avgusta. (Kr. urad.) Vojni poročevalci povdarjajo, govoreč o bitki pri Krasniku, zlasti veliko taktično vrednost te bitke. Vodstvo avstrijskih čet prekaša rusko armado. Dve posebnosti sta, po katerih se je avstrijsko vodstvo odlikovalo, po ofenzivi in pa po prodiranju na več točkah, dočim se je vojevala ruska armada po stari metodi. Naše čete so se držale nad vso hvalo, zlasti če se pomisli, da so se morale, predno je prišlo do bitke, premagati velike tresake težave.

POLOŽAJ NA AVSTRIJSKO-RUSKEM BOJIŠČU ZELO UGODEN.

Graški »Tagespost« poroča njen vojni dopisnik: Položaj na avstrijsko-ruskem vojnem pozorišču je ugoden. Pač nagibajo Rusi bolj na ofenzivo proti Prusiji. Naše čete krepko prodirajo naprej. Pričakujem kmalu večjih bojev v oddelku južno od Lublina, če se bodo ruske sile, najmanj dva armadna zbora, po porazu pri Krasniku še vzdržale. Po moji sodbi nameravajo Rusi kolikor mogoče dolgo zadržati avstrijske sile, da bi z večjo močjo prodirali proti Prusiji, dokler so glavne sile Nemčije zaposlene v Franciji. Potrebno je zato, da vrže Avstrija vse razpoložljive sile proti Rusiji, in to tembolj, ker vodijo Rusi v obmejnih krajih barbarično vojsko. Naša vojska je kulturna proti azijski uničevalni strasti.

SIN BIVŠEGA MINISTRskega PREDSEDNIKA RANJEN NA RUSKEM.

Budimpešta, 27. avgusta. (Kr. urad.) Nadporočnik Weckerle, sin bivšega ministrskega predsednika na Ogrskem, je bil na ruskem bojišču ranjen. Levo nogo ima prestreljeno in se bo moral šest tednov zdraviti.

POVELJNIK 10. INFANTERIJSKE ARMADNE PADEL.

Opava, 27. avgusta. (Kr. urad.) »Troppauer Zeitung« poroča, da je padel na severnem bojišču komandant 10. infanterijske brigade (Opava), generalmajor Kutschera. Našel je junaško smrt.

VELIKANSKO VESELJE NAD NAŠO ZMAGO PRI KRASNIKU NA DUNAJU IN V CELI DRŽAVI.

Dunaj, 27. avgusta. (Kr. urad.) Včeraj zvečer je prišlo na Dunaju pred vojnim ministrstvom in spomenikom Deutschmeistrov do velikih manifestacij in ovacij vsled velike zmage pri Krasniku.

Dunaj, 27. avgusta. (Kr. urad.) Poročilo o slavni zmagi naše armade v tridnevni bitki pri Krasniku je vzbudilo tu in v celi državi nepopisno veselje in navdušenje. Na Dunaju so razobesili v znak veselja veliko zastav. Dunajsko časopisje objavlja poročila svojih vojnih poročevalcev, ki izvajajo, da je bila bitka veliko večjega pomena, kakor se je prvotno poročalo. Kakor poročajo vojni poročevalci, so Rusi v nevarnosti, da jim pride naša armada za hrbet.

Budimpešta, 27. avgusta. (Kr. urad.) Zupan je dal nabiti po posameznih vogalih velike, slavnostne plakate, v katerih naznanja veliko zmago avstrijske armade pri Krasniku na Ruskem.

DUNAJSKI ŽUPAN ČESTITAL VRHOVNEMU POVELJNIKU NAŠE ARMADNE NADVOJVODI FRIDERIKU NA KRASNI ZMAGI PRI KRASNIKU.

Dunaj, 27. avgusta. (Kr. urad.) Dunajski župan ekselencija dr. Weiskirchner je brzojavno čestital našem vrhovnemu poveljniku nadvojvodi Frideriku k uspehu naše armade povodom slavne naše zmage nad Rusi pri Krasniku.

VESELJE V BERLINU NAD AVSTRIJSKIMI ZMAGAMI.

Berlin, 27. avgusta. (Kr. ur.) Vesti o zmagi avstrijske armade na Ruskem so izzvale v Nemčiji velikansko navdušenje. Listi so prinesli posebne izdaje, v katerih omenjajo pomembnost zmage. Vsa javna poslopja so razobesila avstrijske zastave v znak veselja. Navdušenje je postalo še večje, ko je izšel komunike o tako uspešnem prodiranju nemške armade v Belgiji.

NEMCI POZDRAVLJAJO AVSTRIJSKO ZMAGO PRI KRASNIKU.

Berlin, 27. avgusta. »Die tägliche Rundschau« pozdravlja zmago pri Krasniku kot razbremenitev nemških čet v vzhodni Prusiji in povdarja, da avstro-ogrsko čete prekašajo sovražnika, ker vsak avstrijski vojak ve, da se bojuje za sveto stvar, za dom in ognjišče proti morilnemu napadu. — Nemška »Tageszeitung« iskreno čestita avstro-ogrskim vojnim tovarišem, ki so starodavnim habsburškim zastavam priborile nove lovore.

JUNAŠTVO NAŠE KAVALERIJE.

Dunaj, 26. avgusta. (Kr. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana se uradno poroča: Naknadno se je izvedelo o posebnosti junaškem činu pete kavalarijske divizije, ki je sestavljena iz honvedov. Dobila je 18. avgusta težavno nalogo, predreti rusko obmejno stražo ob Zruszi (Zbrusza je obmejna reka med vzhodno Galicijo in rusko gubernijo Podolijo) in dognati, če se v ozadju nahajajo močnejše ruske čete. Pri Satanovu (mesto ob imenovanju reki) se je kavalariji posrečilo udreti v rusko ozemlje. Jugozahodno od Kuzmina pa je zadel na mnogo močnejšo sovražno kavalерию, katero je podpirala pehota. Kljub temu so naši poglani sovražnika v beg. Zasedovanje sovražnika je trajalo do reke Smotrič, kjer so pri Godoroku dobili Rusi pomoč. (Smotrič je reka v Podoliji, ki teče vzporedno z reko Zbrusza od severa proti jugu; Godorok je pa kraj ob tej reki.) Čeprav to ni stvar kavalarije, so kljub temu honvedi napadli utrjene sovražne postojanke. Pri tem so bile večje izgube. Boj je dokazal, da se v tem kraju nahajajo močne ruske čete. Ko je kavalarija končala svojo nalogo, se je ustavila pri Satanovu. Po noči so pa napadli prebivalci skupno s skritimi ruski vojniki speče honvede in jih večje število pobili. Satanov so nato naši za kazen požgali. Po tem dogodku se je takoj zopet zbrala naša kavalarija pripravljena za boj. Natančni podatki izgub so še nemogoči, ker se bodo manjši oddelki in posamezni jezdecji mogli priključiti diviziji šele po velikih ovinkih.

JUNAŠKI AVSTRIJSKI ZRAKOPLOVEC.

V nedeljo je neki avstrijski zrakoplovec poletel v Rusijo. Na zrakoplov so Rusi streljali. Ena krogla je prodrla benčinovo posodo. Letalec je bil prisiljen, da se je spustil na zemljo, a obrnil je hitro obleko, tako da ga Rusi niso kot vojaka spoznali. Zvijajča se mu je posrečila. Rusi sami so mu pomagali, da je popravil škodo. Letalec je nadaljeval svoj poizvedovalni polet in se je srečno izkrcal pri avstrijskih četah.

KAJ SE JE PRIPETILO NAŠEMU POLKOVNEMU ZDRAVNIKU.

Lvov, 27. avgusta. »Wiek Nowij« poroča: Neki naš polkovni zdravnik se je s svojim avtomobilom predaleč peljal. Vjela ga je neka ruska patrolja. Dne 25. t. m. se je pa polkovni zdravnik zopet s svojim avtomobilom pripeljal v naš tabor. V avtomobilu je vozil 17 ruskih ranjencev. Rusi so namreč pozabili, da imajo opraviti z avstrijskim

polkovnim zdravnikom, naložili so v avto ranjence in zdravnik se je z njimi hitro vrnil k našim četam.

RUSKI VJETNIKI V DEBRECINU.

Debrecin, 27. avgusta. (Kor. urad.) V mesto so pripeljali 40 vagonov ruskih vjetnikov, med njimi 8 častnikov in 1 generala. Vojski pravi, da so šli neradi v boj in da je ruska menaža slaba.

× × ×

LIZA GORA

Se naziva gorovje v okrajih Kjelzy in Opatov rusko-poljske gubernije Kjelzy in Rodom. Gorovje pripada Karpatom, je dolgo 38 km, grebeni so skalnati, deloma obraščeni. Gorovje je bogato rud. Glavni vrh, Liza Gora, je visok 611 m. Na njem stoji benediktinski samostan. Drugi vrh, Lizica, je visok 605 m. Na njem stoji samostan sv. Katarine.

× × ×

BOJI PRI RADZIEHOWU.

Lvov, 26. avgusta. »Slowo Polskie« poroča o bojih pri Radziechovu: V obmejnih gozdih severovzhodno od Radziechowa so naše patrulje opazile kozake. Več so jih ustrelili. Blizu Radziechowa se je pojavil večji oddelek kozakov. Naši vojaki so kozake napadli in jih vrgli nazaj, dasi so jih med bojem ojačili ruski pehotni in artiljerijski oddelki. Naše čete so postavile v boj dve strojni puški in topove, iz katerih so sovražnika obstreljavale in ga prisilile, da je prenehal streljati. Naši so vjeli 40 Rusov. Ruske izgube so bile znatne, a dognati se niso mogle, ker je sovražnik vzel seboj svoje mrtvece in ranjence. Rusi so ob svojem pohodu vse opustošili. Celo stanovanje nekega ruskega ritmojstra so popolnoma opustošili, razrezali svete podobe in demolirali hišni oltar.

BOJI V KALIŠU.

Lvov, 27. avgusta. »Slowo Polskie« poroča iz Kališa, da so ruski provokaterji iz zasede streljali na nemške vojake. V telesu nekega nemškega vojaka so našli dum-dum-kroglico. Vojaki so radi napadov streljali v hiše. Požar je uničil mestno hišo in več drugih poslopij. Mesto je moralo plačati 25.000 rubljev vojnega davka. Župana in več uglednih meščanov so odpeljali na Poznanjsko.

RUSKI TRAMVAJSKI VOZovi V LVOVU ZAPLENJENI.

Lvov, 27. avgusta. 10 v Bruslju zgrajenih in v Odeso odposlanih tramvajskih voz so tu zaplenili. S tremi bodo vozili na tukajšnji cestni železnici, sedem jih pa porabijo za Transporte ranjencev.

ORGANIZACIJA POLJSKIH PROSTOVOLJNIH STRELCEV.

Krakov, 27. avgusta. Najvišji poljski narodni odbor je imenoval za zahodno Galicijo 29 okrajnih komisarjev, ki nabirajo prostovoljce.

Przemysl, 27. avgusta. Škof Pelczar je izdal oklic na duhovščino svoje škofije, katero poziva, da naj podpira narodni odbor, kateremu je sam daroval 5000 kron.

Francozi beže. — Namur ves v nemških rokah. — Francoska trdnjava Longwy padla.

Nemške zmage so popolnoma prekrizale francoski operacijski načrt. Francosko umikalno črto kažejo puške, municija, orožje in telečnjaki, ki so jih Francozi proč pometali.

NAMUR POPOLNOMA V NEMŠKIH ROKAH.

Berolin, 27. avgusta. (Kor. urad.) Glavni generalni štab poroča: Pri Namurju so padli vsi fortii.

× × ×

TRDNJAVA LONGWY PADLA.

Berolin, 27. avgusta. (Koresp. urad.) Trdnjavo Longwy so Nemci zavzeli. Francozi so trdnjavo hrabro branili.

Longwy je francoska trdnjava ob belgijsko luksemburško francoski meji. Mesto šteje okoli 10.000 prebivalcev. Trdnjava je visoka 378 m in je bila že ponovno oblegana. Zadnjič so jo oblegali Nemci leta 1871. in zavzeli po devetdnevnem obstreljevanju dne 25. januarja. Sedaj je zopet padla v nemške roke.

× × ×

FRANCOZI ZOPET VRZENI NAZAJ.

Berolin, 27. avgusta. (Koresp. urad.) Protiv levlenu krilu armade, kateri poveljuje nemški prestolonaslednik, so prodirale močne francoske čete iz Verduna in od vshoda. Nemške čete so jih vrgle nazaj.

× × ×

VOJAŠKO ZRAKOPLOVSTVO V RU-SIJI.

Tudi ruska armada ima večje število letalnih strojev, za katere se more zahvaliti ljubeznivi skrbi Francozov in Angležev. Kljub temu pa rusko zrakoplovstvo ni posebno preskrbljeno, kajti v ruskih listih, preden je bila vojska napovedana, bemo sledeče: Zrakoplovna katastrofa, pri kateri sta se smrtno poškodovala in poškodbam tudi podlegla vojaška zrakoplovna letalca Ljašenko in njegov spremljevalec Savicki, nam je dala priložnost, da preiskujemo vzroke te nesreče. Imela sta newportaparati, izdelani v ščetinski tovarni v Moskvi. Preiskava je dognala, da so newportaparati, izdelani v tej tovarni popolnoma nerabni. Pričakuje se, da pride pred sodišče ta dobava nerabnih letalnih aparatov za armado.

RUSKI ŠOLSKI DEČKI VOHUNI.

Iz Berolina se poroča: Rusi so celo šolske frkoline vzgajali za vohune. Pred kratkim so prišli v obmejnem okraju pri Tilzitu celo nekega sedemletnega ruskega dečka, ki je priznal, da so ga Rusi pred nekaterimi dnevi poslali na Prusko, da je poizvedoval, kje da stoji, kakšne čete da so in koliko vojakov se nahaja v obmejnem okraju, in da je o vsem tem Ruse obvestil. Deček je bil že obsojen. Prebivalci v obmejnih krajih so opozorjeni, da na take mlade vohune pazijo in da jih takoj primejo.

× × ×

RUSI NAMERAVAJO IZVESTI GLAVNI NAPAD NA AVSTRIJO IZ BESARABIJE ČEZ RUMUNIJU?

V Besarabiji se Rusi z največjo naglico pripravljajo. Zdi se, da nameravajo s te strani izvesti glavni napad proti naši državi. Vse vojaške zaloge na Ruskem Poljskem so izpraznjene. Blago prevažajo v Kičenev, Denibev in Tiraškol. Rumunci zasledujejo zelo pozorno ruske priprave v Besarabiji, ker se boje ruskega vpadu.

RUSI KRŠIJO MEDNARODNO PRAVO.

Lvov, 27. avgusta. »Slowo Polskie« poroča, da se Rusi ne drže haaških določil in da poljskih strelcev ne smatrajo za vojake; pri Kielcu so pet vjetih poljskih strelcev kot upornike ustrelili.

× × ×

RAZPOLOŽENJE V BOLGARIJI PROTI RUSIJI.

Solija, 27. avgusta. (Kor. urad.) Milan Markov, član Slovanske družbe, piše v listu štambulovske stranke »Volja« sledeče: Grožnje ruskih panslavistov ne bodo Bolgarije omajale. Rusija se ne bje za slovansko idejo, ampak zato, da slovanske narode potlači. Če bo kdaj slovanska ideja zmagała, bo proti in brez Rusije. Če bo Bolgarija primorana nevtalitetu opustiti, je ne bo v prid Rusije, ampak proti Rusiji. Agitacija po Bolgarskem, da ne sme Bolgarija svojega orožja naperiti proti osvobodilnici Bolgarov, Rusiji, je zločin. Kakor se je bolgarsko orožje po preganstvu Aleksandra Battenberškega proti Rusiji, tako se bo obrnilo tudi sedaj. Rusija nima pravice, če je Bolgarijo osvobodila, Bolgarije daviti.

× × ×

GORNJO ALZACIJO FRANCOZI ZAPUSTILI.

Berolin, 27. avgusta. (Koresp. urad.) Gornjo Alzacijo so francoske čete zapustile. Edino le zahodno od Kolmarja se nahajajo še mali brezpomembni francoski oddelki.

× × ×

PRINC FRIDERIK KAREL SAM VODIL SVOJ POLK Z ZASTAVO V ROKI NA NAPAD.

Frankobrod ob Meni, 27. avgusta. (Koresp. urad.) Predčerašnjim zvečer so tu sem pripeljali 60 lahko ranjenih vojakov 81. pešpolka. Ranjenci pripovedujejo, da je, ko je bil ustreljen polkov praporščak, vzel polkovo zastavo princ Friderik Karel sam v roko in je z zastavo v roki sam vodil polk na napad.

BAVARSKI KRALJ ODPOTUJE NA BOJISČE.

Monakovo, 27. avgusta. (Kor. urad.) Bavarski kralj Ljudevit odpotuje na zahodno bojišče.

× × ×

ZAPLENJENI FRANCOŠKI TOPOVI V STRASSBURGU IN V KARLSRUHE.

Pred cesarsko palačo v Strassburgu stoji že zdaj 9 zaplenjenih francoskih topov. V bitki pri Mühlhausnu so Nemci vzel Francozom 4 topove, v bojih v Weilertalu pa zopet pet. Bavarci so ponoči na 24. t. m. vzel Francozom eno zastavo. V Karls-

ruhe so pa pripeljali 24. t. m. 12 francoskih topov, ki so jih Badenci Francozom vzeli.

NEMŠKE ODREDBE NA LUKSEMBURŠKEM.

Trier, 27. avgusta. Vojaške oblasti so ustavile »Escher Tagblatt«, ker je objavljala pristranska poročila proti Nemčiji. Izdajatelja in odgovornega urednika so zaprli. Luksemburški škof in državni minister von Eyschen sta izdala oklic duhovščini in oblastem, v katerem svarita Luksemburžane, da naj ne nastopajo nasilno proti nemškim vojakom.

FRANCIJA ZOPET PREKRŠILA MEDNARODNO PRAVO.

Marokanska vlada je dostavila avstro-ogrskega diplomatskega agentu v Tangru pl. Wagnerju potne liste in ga prisilila, da je moral s francosko križarko »Cassard« takoj v Sicilijo odpotovati. To postopanje, ukazano po francoski vladi, krši mednarodno pravo, ker Tanger z okolico ni pod francoskim protektoratom, marveč je po algicirski pogodbi podrejen mednarodni vladi.

FRANCOZI IZPREMINJAJU V PARIZU ULIČNE NAPISE.

Berolin, 27. avgusta. V Parizu so izpremenili cesto »Avenue d'Allemagne« v »Avenue Jean Jaures« in »Rue de Berlin« v »Rue de Liège«.

× × ×

ZNAČILNA FRANCOŠKA SODBA O FRANCOŠKI ARMADI.

Nacionalistični posl. major Driaut, Boulangerjev zet, piše v svoji knjigi »Novemu Sedanu nasproti«:

Če bi bili bistrovidni Francozi leta 1870. po celi deželi klicali: »Pehajo vas v brezno, ko vas hujskajo proti Nemčiji; armada ni pripravljena za vojno, trdnjave so prazne, Nemci so desetkrat močnejši in številnejši nego vi« — s kakšno hvaležnostjo bi bili priznali njih patriotske svarilne klice!

Brzjavki zgodovinskega pomena.

CESAR FRANC JOŽEF ČESTITA CESARJU VILJEMU.

Berlin, 27. avgusta. (Kor. ur.) Wolf-ov urad poroča: V glavni vojni stan je 24. t. m. došla nemškemu cesarju Viljemu naslednja brzjavka cesarja Fr. Jožefa: Zmaga za zmago! Bog je z Vami! Bog bo tudi z nami! Najiskrenejše čestitam Tebi, dragi prijatelj, mladeniškim junakom, Tvojemu ljubemu sinu prestolonasledniku, kakor tudi bavarskemu prestolonasledniku Rupertu in izredno hrabri nemški armadi. Besede mi manjkajo, da bi izrazil, kar čutim Jaz in z Menoj Moja vojna moč v teh svetovnozgodovinskih dneh. Najiskrenejše polaga roko v Tvojo močno roko Franc Jožef.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. urad.) Brzjavki, ki sta jih menjala avstrijski cesar Franc Jožef in nemški cesar Viljem, pravijo listi, da sta zgodovinskega pomena.

Kaj počne Italija?

Italijanski ministrski svet v permanenti.

Budimpešta, 24. avgusta. (Uradno.) »Frankfurter Zeitung« poroča preko Rima: Ministrski svet je cel dan v permanenti. O stališču Italije se ni storil noben sklep. Italija stavi za aktivno udeležbo na vojni proti tripelentni gotove pogoje, zlasti enako teritorialno ekspanzijo na Balkanu, kakršno lahko morebiti pridobi Avstro-Ogrska. Armada in brodogradnja se pripravljata. Splošna mobilizacija se pričakuje za prihodnji teden.

Vojno stanje na Angleškem.

ANGLEŠKO PRIZNANJE.

Berolin, 25. avgusta. (Uradno.) Angleški listi priznavajo velikanski duh nemških čet, katerim se ne more ustavljati nobena sila na zemlji. Ako se Rusija ne bi prikazala na površju, bi Francija že davno ležala na tleh.

ANGLEŽI BI RADI AVSTRIJSKO VOJNO BRODOVJE UNIČILI.

Graški listi poročajo: »Morningpost« izvaja: Prva naloga zvezne angleško-francoske vojne mornarice je, da uniči avstrijsko brodogradnjo. Če se to posreči, bi preostalo le še, da se Dardanele nadzirajo. Če se premagata avstrijsko brodogradnjo, lahko zvezno brodogradnjo na vzhod in ojači vojno brodogradnjo, ki operira proti Nemčiji.

ANGLIJA IZKRCALA VOJAKE V CALAISU IN DUNKIRCHNU.

V Berolinu so obveščeni, da so Angleži izkrcali vojake v Calaisu in v Dunkirchnu. Izkrcane čete so odrinile v Belgijo.

Calais je francosko pristanišče ob istoimenski morski ožini nasproti angleške trdnjave Dover. Dunkirchen je pa francosko mesto vzhodno od Calaisa.

Položaj je danes postal zopet isti. Kaj pravim, še slabši je postal! Gotovo, imamo utrdbe, proviant, topove, kakršnih leta 1870. nismo imeli; v gotovih točkah smo bolj preskrbljeni nego naši sosede, toda moralna sila nam manjka. Prejšnje organizacije, vodstva in discipline nimamo več. V takih okoliščinah stopiti v boj bi bil zločin, ki meji na blaznost. Toda v Franciji je ljudi, vodečih osebnosti, ki tirajo deželo radi angleških interesov v najstrašnejše vseh pustolovstev. Trdno sem prepričan, da je ta čas blizu. Anglija se pred Nemčijo ne more več umikati nazaj, pred Nemčijo, ki jo v trgovini na vseh straneh prehitava. Angleški državniki vedo, da se Nemčija razvije v eno najnevarnejših pomorskih sil in da postaja položaj za angleške namene vedno slabši. Dalje vedo, da bi francoska armada, katere razpad nevdržno napreduje, v slučaju daljšega čakanja ne bila več v položaju izpolniti svoje zvezne dolžnosti v Vogezi. Njihova korist zahteva, da dogodka pospešijo. Kajti angleška solidarnost danes gospoduje svetu. Veliki boj se bo začel onega dne, ki ga bo Anglija določila. Sicer bo pa Angliji čisto vseeno, če bo Francija ležala na tleh zadeta v srce.

Če se nas danes nahujka v vojno z Nemčijo, bo to nesrečna vojna. Mi bomo tepeni kakor smo bili leta 1870. Še celo popolnejši bo naš poraz; kajti danes bomo doživeli zglede paničnega strahu in strahopetnosti, kakor jih naši očetje niso poznali. Imeli so slabe voditelje, toda znali so umirati in v velikih bitkah so rešili svojo čast. Danes pa je pri nas na tisoče Francozov prepričanih, da domovina te žrtve ni več vredna, žrtve, ki jo je toliko generacij bilo, ki niso ganili s trepalnico, ko jim je neki lump oznanjal, da je zastava cunjja, dobra dovolj za gnojni kup. —

UPOR V EGIPTU.

Rim, 25. avgusta. »Messagero« poroča, da je morala Anglija poslati v Egipt 10.000 vojakov, da je mogla udušiti upor v Kairu in Aleksandriji.

NEVARNO GIBANJE V INDIJI.

Indijska vlada ne more poslati od angleške vlade zahtevanih angleških čet iz Indije v Egipt, ker nujno rabijo vse čete v deželi. Podkralj se je vrnil iz svoje poletne rezidence v Kalkutu, kjer se neprestano posvetuje s poveljniki. Linijska ladja »Swiftsure« ima 12.000 ton in tri manjše križarice, so odplule iz Bombaya v neznano smer.

ANGLEŽI POŠILJAJU SVOJE VOJAKE TUDI V SVOJE KOLONIJE.

»Algemeen Handelsblad« poroča iz Pariza: Uradno se poroča, da bodo angleške in francoske vojne ladje prevažale angleške in francoske vojake v afrikanke kolonije.

ANGLEŠKE LAZI.

Amsterdam, 27. avgusta. »Daily Telegraph« z 18. t. m. laže, da se je v Nemčiji za prostovoljna vojaška dela prijavilo le 15.000 prostovoljcev, a v resnici se je prijavilo 1.250.000 prostovoljcev.

Kako se je »Zenta« potopila.

Mornariški pisatelj Maks Schosz piše v »Reichpošti«:

Brezkončno se razširja modra Adrija, na katero gleda z vročimi žarki solnce. Podobno miru predstavlja! Le neka križarica križari s pripravljenimi topovi ob črnogorski meji in pazi, da nobena ladja ne prekorači pasu, ki ga straži. Le-ta nam nemo kaže, da je mir na vodovju le navidezen, v resnici gospodari tudi na morju krvava vojska.

Naenkrat pokrije obnebe črn dim, ki se vedno bolj zgostuje. Daleč na obzorju se vidijo obrisi mogočnih parnikov, ki tvorijo dolgo črto z velikanskimi topovi oboroženih ladij. Ponoči so pripluli blizu ob italijanski obali v varstvu teme na Adrijo. Vozili so blizu svetilnika Monte Angelo, od tu so zavile francoske oklopnice in križarke proti severovzhodu, nato proti vzhodu tako, da so bili približno eno morskilo oddaljeni od vzhoda v kotorsko Boko, kjer so zopet krenili proti jugu.

Brodogradnja se vedno bolj približuje »Zenti«; devet velikih križark in sedem vojnih ladij, med njimi dve najnovejši ladiji velikanki francoske republike »Jean Bart« in »Courbet«, za njima sedem ladij Dantonove vrste, predhodniki francoskih dreadnoughtov. Mali križarki »Zenti« zapro pot v zavetje domače utrdbe. Če se ne uda, ji preti pogibelj. Poveljnik »Zente«, doma iz Maribora, v katerem se je porodil naš veliki pomorski junak, se ne uda. Drzno obrne ladijo proti sovražniku, ki je že iz daljave treh morskil milj sipal svoje granate proti mali ladiji. Ko se približajo Francozi »Zenti« na 1800 do 1900 metrov, prično naši pomorščaki s Francozi govoriti. Otvorili so ogenj. Vsak strel

je zadel visoke stavbe francoske oklopni-
ce »Edgar Quinet« in še tri francoske lad-
je. Na »Zenti« opazujejo, kako opustošu-
jejo njih kroglice sovražnikove ladje. Krov
bližnjega Francoza izgleda kakor sito; je-
kleni oklopi padajo v vodo, ki visoko
pljuska in francoska križarka izgleda ka-
kor bi bila obrta. A tudi naši mali kri-
žarki je odbila ura. Po 15minutnem boju
jo pretrgajo kroglice iz 19 cm topov. Z raz-
vitim praporjem in s klici: »Živio cesar
Franc Jožef!« izgine ladja v morju. Potop
hrabre naše posadke pozdravljajo franco-
ski sovražniki z bobnanjem; v znak žalo-
sti izpuste nato zastavo na pol jadnikov.

Izgubili smo eno križarko in ž njo po-
lovico njenega moštva, druga polovica je
plavaje ušla v Črnogoro; a boj naše »Zen-
te«, ki je tolikokrat zastopala čast Av-
stro-Ogrske v inozemstvu, katere posad-
ka se je tudi udeležila junaške obrambe
Pekina, ni ostal brezuspešen.

Hrabri poveljnik »Zente« in njeno mo-
štvo je zopet potrdilo, kar je v svoji vlogi
za podelitev reda Marije Terezije I. 1866.
zapisal Viljem pl. Tegetthoff: »Dokazal
sem, da v avstrijski Adriji ni prostora za
roparske želje tujih držav.«

Turki nameravajo napasti Grško.

Solun, 27. avgusta. Iz Dedeagača se
poroča, da nameravajo tiste turške čete,
ki so zbrane pri Eenosu, čez Tracijo napa-
sti Grško. Povelja sicer za napad še niso
dobile, a grška vlada je že vse za svojo
obrambo potrebno ukrenila.

Revolucija v Sebastopolu.

Bukarešt, 27. avgusta. V Sebastopolu
je izbruhnila revolucija. Pobunjeni vojaki
so razstrelili vojašnico vojne mornarice.

Novo ministrstvo na Francoskem.

Pariz, 27. avgusta. (Kor. urad.) Agen-
zia Stefani poroča: Ministrski predsednik
Viviani je podal predsedniku republike de-
misijo, zato da bi se osnoval novi kabinet
na širši podlagi. Poincare je demisijo spre-
jel in je poveril Vivianu novo sestavo ka-
bineta. Vivian je nato ob 11. uri zvečer se-
stavil in predložil novo ministrsko listo:
Ministrski predsednik brez portfelja Vivia-
ni; justica Briand; zunanje stvari: Delcas-
se; notranje stvari Malfy; vojska Milerand;
mornarica Angagleur; finance Ripot; na-
učno ministrstvo: Sarrad; javna dela Sem-
bats; trgovina Thomson; kolonije Tomer-
gue; poljedelstvo Femand; minister brez
portfelja Guisde.

Iz Belgije.

»LJUDSKA« VOJSKA V BELGIJI POTLAČENA.

Berolin, 27. avgusta. (Kor. urad.)
»Berliner Zeitung am Mittag« prinaša po-
ročilo svojega vojnega poročevalca o ljud-
ski vojni v Belgiji. Način zavratnega na-
padanja nemških vojakov je, kakor kažejo
nekateri slučaji, oblast sama odobrila in
ga organizirala. Pri Clermontu so ženske
speče in ranjene vojake napadale in jih
mučile. Župan sam je kljub odločnemu
ugovarjanju župnika razdeljeval med ljudi
orožje in municijo in pozival ljudi da
brambo. Ljudi so spravili v besnost z laž-
njivimi poročili. Tako so mislili, da bodo
nemške vojake v nekaj dneh iz Belgije
vrgli. Načinu te vojske smo napravili ko-
nec z naglo sodbo in pa vojno kontribucijo
mestu Lüttichu. Sedaj imajo Belgijci strah
pred takim vojskovanjem in »ljudske« vo-
jske je konec. V Namurju so dobili nemški
vojaki zavoje cigaret, v katerih je bil
smodnik, da bi si nemški vojaki oči ožgali.
Belgijske čete se bore z veliko hrabrostjo,
ampak naši strateški in tehnični uspo-
sobljenosti niso kos in se morajo umikati.
V telefnjakih, ki jih dobé nemški vojaki
pri begu belgijskih čet, se dobé civilne
obleke, ki so jih nameravali belgijski vo-
jaki preobleči.

BELGIJSKA GROZODEJSTVA.

Neki artiljerijski častnik piše z zahod-
nega bojišča: Belgijci se obnašajo bolj div-
je kakor Herezi in balkanski narodi. Čast-
niki so o njih grozodejstvih resnico pisali
in niso pretiravali. Vjetnikom ne dajte ni-
česar. Psi naj delajo ob vodi in kruhu. Proč
z nemško mehkosrčnostjo. Skoz Osnabrück
je vozil vlak 1300 vjetih Belgijcev, med nji-
mi veliko žena in civilistov.

BELGIJSKI PRESTOLONASLEDNIK ŽR- TEV NAPADA.

Londonski »Standard« beleži bruselj-
sko poročilo, da je postal belgijski presto-
lonaslednik žrtev napada. Princ je nevar-
no ranjen. Napadalec je pobegnil.

NEMCI OJSTRO POSTOPAJO Z IZDA- JALCI V ALZACIJI IN V LORENI.

Strassburg, 27. avgusta. Tukajšnji
listi ojstro obsojajo, ker so nekateri ob-
mejni prebivalci iz zasede streljali na

nemške vojake. V Niederšulzbachu so
nekaj takih zavratnih napadalcev ta-
koj ustrelili. Župana in dva občinska
svetnika je sodilo vojno sodišče, ker
niso prebivalcev z oklici opozorili na
posledice zavratnih napadov. V Uffhol-
zu so kmetje skriti za senom in vozom
streljali na nemške vojake. Zahrbtne
napadalec so postrelili, kakor tudi žu-
pana in njegovo ženo.

BELGIJSKA KRALJICA NA BAVAR- SKEM.

Monakovo, 27. avgusta. Belgijska
kraljica, ki je hči bavarskega vojvode
Karla Teodora, se nahaja na Bavar-
skem in so jo videli v Possenhofnu ob
Starnberškem jezeru in v toplicah
Kreuth. Bavarsko časopisje opozarja
prebivalstvo, da naj visoke dame ne
nadleguje.

O Srbih.

SRBI ODPOŠILJAJO VOJAKE NA BUL- GARSKO MEJO.

Iz Soluna se poroča: Ob srbsko - bul-
garski meji, osobito med Pečovo in Štipom,
se zadnje čase zbirajo srbske čete, ki hi-
tro grade utrdbe. Obmejne posadke so iz-
datno pomnožili, ker se boje vpada bul-
garskih čet.

KAKO POSTOPAJO SRBSKI KRA- LJEVI MORILCI S SLOVANI, KI SO JIH Z VARLJIVIMI PRETVEZAMI V SRBIJO SPRAVILI?

Znano je, da je avstrijskih Slova-
nov veliko bilo tako zaslepljenih, da
so iskali kruha v »obljubljeni deželi«
zmedenih Srbofilov v Srbiji. Zdaj se
britko kesajo. Naše oblasti so poučene,
da jih Srbi silijo, da naj postanejo
srbski državljani. Srbi proti njim z
brutalno silo nastopajo. Avstrijski in
ogrski državljani morajo kopati utrd-
be in järke, če nočejo postati srbski
državljani.

Japonska roparska politika.

London, 24. avgusta. V londonski
»Morning Post« od 17. avgusta je informa-
cija iz Washingtona, ki pravi, da polaga
amerikanska vlada veliko vrednost, da
ostane status quo na Kitajskem in da
Kiaučau pripade Kitajski. Tudi bi Ameri-
kance neprijetno dirnilo, ako bi se Japon-
ska polastila Samoa-otokov, in to poseb-
no z ozirom na strateški pomen otokov
radi pamskega kanala.

Rusi zapuščajo Perzijo.

»Agence Ottomane« poroča: Ruski vo-
jaki so zapustili Perzijo.

Trozveza še obsloji.

Dunaj, 27. avgusta. (Koresp. urad.)
»Fremdenblatt« razpravlja o nagibih in
vzrokih laške nevtalitet, katere naštevajo
laški ministrski predsednik Salandra v od-
govoru na znane zahteve laških strank.
»Fremdenblatt« pravi, da popolnoma so-
glaša z laško vlado. Avstrija ne misli no-
benih sovražnosti nasproti Italiji in ve-
ciniti vzroke, ki so laškega kralja in laško
vlado do izjave nevtalnosti primorali.
Nevtralnost je nam v korist. Trozveza ni
razpadla, ampak obstoji še naprej. Italija
in njena moč v Sredozemskem morju ni-
sta za Avstrijo in Nemčijo majhnega po-
mena. Ravno po končani vojski se bo po-
kazalo, da je zveza med trozvezo pomemb-
na za naše interese. Poraz Nemčije in Av-
strije, na katerega pa med nevtalnimi dr-
žavami skoro nihče več ne misli, bi imel
tudi slabe posledice za Italijo, ker bi oma-
jal tudi njeno moč.

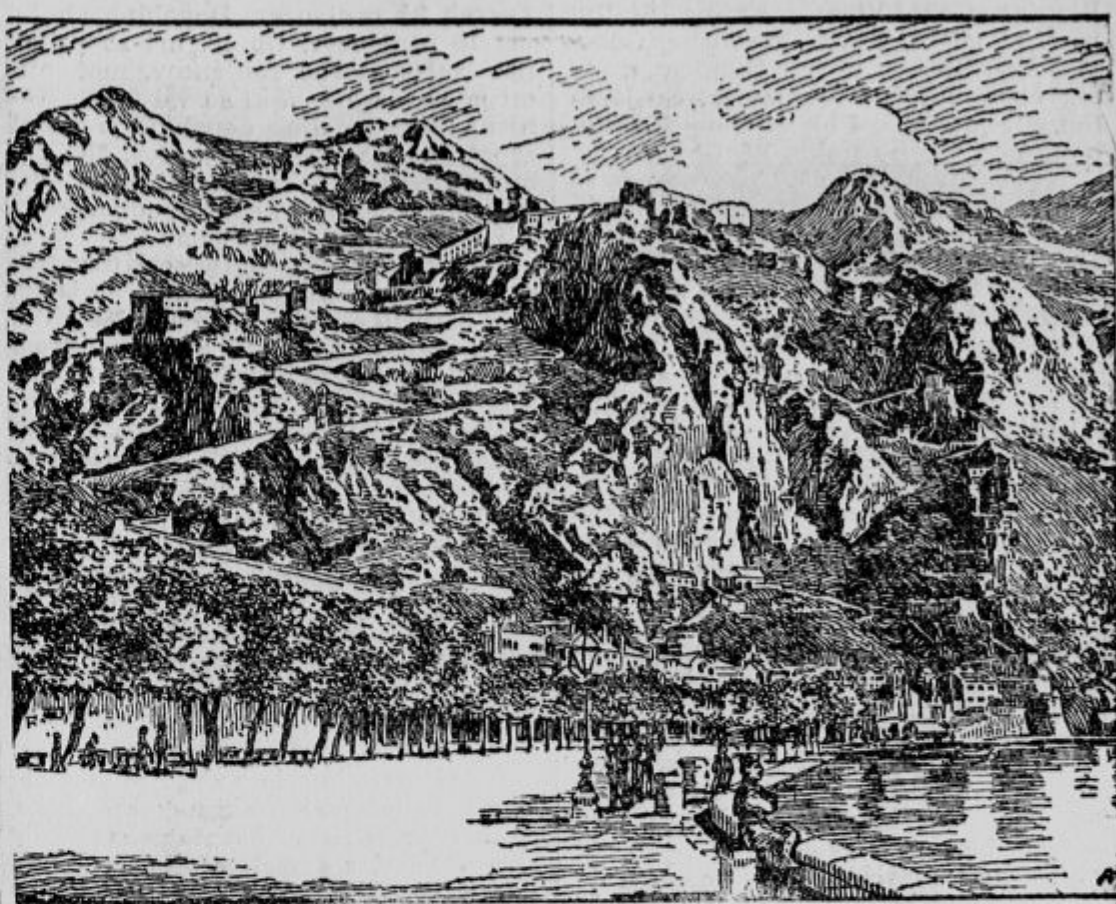
O začetku šol.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. u.) »Wiener
Zeitung« piše: Od merodajne strani se
poroča, da šolski pouk v Avstriji ne bo
vsled vojske prekinjen. Na ljudskih in
meščanskih šolah se bo pouk začel ob
normalnem času. V mestih, kjer okoli-
ščine ne dopuščajo, da bi se vršil pouk na
vseh ljudskih šolah, se bo vpeljala v po-
sameznih poslopih dopoldanska in po-
poldanska šola. Tudi srednje šole se bodo
pričele ob normalnem času, kjer pa okol-
nosti tega ne bodo dopustile, se bo pouk
za nekaj časa odložil. — Naučni minister
je ukazal, da se otvorijo ljudske in me-
ščanske šole, kakor vsako leto tudi letos
15. septembra.

Volitev novega papeža.

SKRB ZA KONKLAVE.

Izražala se je bojazen, da bi voj-
ska lahko otežkočila konklave, češ, da
kardinali ne bodo prišli pravočasno v
Rim ali pa da sploh ne bodo mogli
priti. Ta strah ni upravičen. Italijan-

Lovčen.

ski kardinali lahko pridejo v Rim,
ravno tako pa tudi inozemski kardina-
li, katerih ne zadržuje bolezen ali
pa visoka starost. Avstro-Ogrska, prus-
ka in bavarska vlada bodo gotovo vse
storile, da omogočijo svojim kardina-
lom potovanje do italijanske meje, v
Italiji sami pa ni vojske. To velja tudi
za francoske kardinalne in angleški
lahko potujejo skozi Francijo; španski
in portugalski pa morajo itak potovati
po morju. Ruskih in orientalskih kardi-
nalov ni. Amerikanski in avstralski
kardinali pridejo gotovo prepozno v
Rim, a to radi oddaljenosti in ne radi
vojske. Ni povoda dvomiti, da pride h
konklavu ogromna množina kardina-
lov. Prepričani smo, da bo konklave
leta 1914. polnoštevilen in da bomo
kmalu imeli novega sv. očeta.

KONKLAVE V RIMU.

Rim, 27. avgusta. (Kor. urad.) Dela v
konklavu se z veliko naglico nadaljujejo.
Telefonsko centralo so popolnoma izolira-
li, da ne bo imel konklave nobenega stika
z zunanjim svetom.

AMERIKANSKI KARDINALI V KON- KLAVU.

Rim, 27. avgusta. (Koresp. urad.)
Iz Severne Amerike pride h konklavu kar-
dinal Farley, iz Južne Amerike pa kardi-
nal Archiedi.

Razna poročila.

KARDINAL DR. BAUER OBOLEL.

Olomuc, 27. avgusta. »Našinec« po-
roča: Kardinal dr. Bauer je obol el in
ne more h konklavu v Rim.

POŽRTVOVALNOST IN DOMOLJUB- NOST AVSTRO-OGRSKE DUHOVŠČINE.

Dunaj, 27. avgusta. (Koresp. urad.)
Vojno ministrstvo razglašja, da se je vojni
upravi ponudilo toliko duhovnikov vseh
verozpovedanj za službo v vojski, da jih
ne more več sprejeti. Vojno ministrstvo se
duhovščini zahvaljuje in jo prosi, da naj v
pastirstvu porabi vsako priliko za vzbujanje
domoljubnega čuvstvanja. Med pri-
glašeni duhovniki se bodo po tozadevnih
pogajanjih lokalnih vojaških duhovnih
oblasti s cerkvenimi oblastmi določili du-
hovniki za pastirstvo med vojaštvom.

KRALJ KAROL RUMUNSKI — BOLAN.

Dunaj, 25. avgusta. (Uradno.) »Neue
Freie Presse« poroča iz Bukarešta, da je
rumunski kralj Karol obol el in da mora
biti v postelji.

ČOLNI Z NEMŠKO POSADKO POTOPLJENI.

Berolin, 27. avgusta. (Kor. urad.) Wol-
fov urad poroča: Nizozemski generalni
konzulat v Hamburgu javlja »Hamburger
Fremdenblattu«: Nizozemski čolni, o ka-
terih so listi pisali, da so jih Angleži deloma
potopili in ribiče deloma odpeljali, niso
bili nizozemski. Deloma so bili čolni z
nemško posadko.

TURKI NE VERUJEJO LAŽEM TROJ- NEGA SPORAZUMA.

Lista »Serveti-i-Funum« in »Taswir-i-
Efkiar« sta vstopila v časnikarski odbor,
ki se je ustanovil, da se bodo razširjala sa-
mo istinita poročila z raznih bojišč.

IZKRCANI NEMSKI POTNIKI.

Rim, 27. avgusta. Agenzia Stefani po-
roča: Parnik Italia je srečal na višini pri
rtu Trafalgar angleški torpedni čoln. Na
potrjeno vprašanje, če so na parniku tudi
nemški potniki, je ukazal poveljnik tor-
pednega čolna, naj vozi Italia naprej pro-

ti Gibraltarju. Pri Gibraltarju so Angleži
prišli 47 nemških potnikov in jih odvedli.
Italia je nato plula po sedemurni zamudi
naprej v Genovo.

Kako so zvedeli na morju o napovedi vojske.

Iz Mehike došli vojni poročevalci
»Corriere della Sera« Luigi Barzini pi-
še: Poročilo, da je izbruhnila strašna
vojna, se je isto uro zvedelo na ladjah
na vseh morjih. Postaje brezžičnih br-
zojavov so ena drugi poročale strašno
novico. Poldnim je pričel, Glace zaliv
je odgovoril in New York je poročilo
naznanil najoddaljenejšim postajam.
Buenos - Aires in Kap sta je čula,
Aden, Hongkong, Yokohama so posre-
dovala naprej pet usodnih besedi. Le
pet besedi: »Nemčija je Rusiji vojsko
napovedala«. V 20 minutah je ta alarm
kakor da bi ga nesli čarobni duhovi,
prepotoval svet. Na nezmerni puščavi
morja ga je čulo na stotine ladij — in
stresle so se. Nobeno poročilo, da se
bliža vihar, ni poglalo toliko ladij v
beg. Bila je noč na Atlantskem oceanu,
Alfonzo, s katerim sem se peljal, je pe-
ljal iz Mehika v Santander. Ko hodimo
po krovu, vidimo skozi malo razsvet-
ljeno okno radiotelegrafista, Marconi
smo mu rekli, na krovu, s telefonsko
čepico na glavi, ko je poslušal govore-
če brbljanje aparata. Kaj novega? Nič
posebnega. Angleško - amerikanske
slavnosti v Londonu v proslavo neke-
ga dogodka. Nogometna tekma v
New Yorku, odlikovanje podkralja v
Kanao... Tu Marconi poskoči in str-
mi na zadnje besedi, ki jih je mehanič-
no zapisal. Kaj se je zgodilo? ga vpra-
šujemo osupnjeni, ker je bil tudi on
osupnjen. Vojska v Evropi! in prečital
je tistih pet besedi, ki naznanjajo, da
je izbruhnila vojska med Nemčijo in
Rusijo. Velel nam je molčati, da more
naprej poslušati in pisati. Nič več ni
prišlo. Ta nenadni globoki molk je
vplival na nas, kakor da bi bilo nekaj
strašnega padlo na zemljo in da je pre-
nehalo vse življenje med narodi. Svet
ni več govoril, poslušal je. In zdaj se
prične tudi na morju groza. Brezžični
brzojav je izporočil le še ladjam name-
njene ukaze v nemščini, francoščini in
v angleščini. »S polnim parom v naj-
bližje nevtrarno pristanišče!« Dva-
najstotica takih povelj je švigala po
zraku. Iskali so ladje na morju, kakor
išče pastir izgubljeno ovco. Ladjam, ki
naj bi bile odpeljale, je bilo odkazano,
da se ne ganejo iz pristanišč. Najvi-
talnejše ladijne proge so bile prekinje-
ne, pomorska trgovina je bila z enim
udarcom uničena. Slutili smo v tej
grozi in v tem strahu, kaj da je sve-
tovna vojska. Vsak trenutek se lahko
vojne ladje vseh narodov odpravijo
plenit. Okolu poldneva zagledamo v
daljavi 10 do 12 milj pred nami 2 kri-
žarici. »Alfonzo XIII.« je hitel razviti
veliko špansko gala - zastavo in je
imenoval svoje ime. Odgovoril je, pre-
den so ga vprašali. Tudi on se je bal.
Ocean so zapuščeni. Prostor je tu le še
za ladje, ki štrle topove, ki jih ščitijo
oklepi in pa za nevtralne ladje. Teh je
pa tako malo!

Dnevne novice.

+ Centralna akcija deželnega od-
bora rodbinam vpoklicanih vojakov.
Krajevni odbori so bili dalje ustanov-
ljeni v občinah: Loški potok, Banjalov-
ka, Dolenjavas, Stari log, Sinadole,

Planina, Goče, Vipava, Krtina, Št. Rupert, Skočjan, Trata, Predosje, Godovič, Žiri, Bled, v občini Ribnica za obseg občin Ribnica, Kurjčeva, Sušje in Dane, Podbrezje, Kokra, Gorenica, Poljane nad Skofjo Loko, St. Gotard.

+ **Cerkveni vestnik.** Duhovne vaje za č. gg. duhovnike pri oo. jezuitih (Ljubljana, Elizabetna cesta 9) se bodo pričele 31. avgusta, 14. in 28. septembra. Č. gg., ki se jih hočejo udeležiti, naj se blagovoljno prej naznani.

+ **Šesti izkaz naših izgub** je izšel na Dunaju. Obsega izgube polkov št. 12 (ogrski polk iz okraja Komarom), št. 95 (ogrski polk iz okraja Czortkowa) in št. 6 (ogrski polk iz okraja Ujvideka). Med temi mrtveci in ranjenci ni nobenega Slovence. Nadalje izkazuje izkaz, da je težko ranjeni major 35. pešpolka Rihard Claus umrl v bolnici. Od bosensko-hercegovinskega polka št. 3 je, kakor poroča »N. Fr. Presse«, ranjen podpolkovnik vitez Meissl.

+ **Ravnateljstvo c. kr. državne železnice** v Trstu naznanja, da se pričeni z dnem 26. avgusta odpre promet glede aprovizacije do vseh postaj okraja tržaškega ravnateljstva in pa onih v okraju sosednjih ravnateljstev. Promet ostane omejen samo glede brzovoznega in splošnega voznega blaga v vagonih. Natančneje podrobnosti so razvidne iz objav, ki so napepljene po postajah. Zahteve glede vozov naj stavijo stranke, kakor v mirnem času, naravnost na one postaje, kjer naj se blago naklada.

+ **Imenovanje.** Deželno sodni svetnik Henrik Sturm v Ljubljani je imenovan za deželno sodnega nadsvetnika. — Deželno sodnemu svetniku Rudolfu Persche v Ljubljani je podeljen naslov in značaj deželno sodnega nadsvetnika.

— **Razpis preklčan.** V sobotni številki »Slovenca« z dne 2. avgusta 1914 objavljeni razpis del za korekcijo deželne ceste II. vrste Zbure — Šmarjeta je deželni odbor preklčan, ker bo delo oddal ob ugodnejšem času in tedaj priredil nov razpis.

— **Vojaki ognjegasci.** V torek dop. ob pol 11. uri je nastal pri posestniku in podžupanu Hribarju v v Rudniku št. 47 na Dol cesti požar. Zgorelo je v kolu precej krme, žita in gospodar. orodja. Škoda se ceni nad 12.000 kron. Posestnik je bil zavarovan le za malo vsoto. Na lice nesreče je prihitelo prvo vojaštvo, in sicer nadomestni topniški oddelek. Prvi je prišel s svojim oddelkom četovodja Ant. Rebernik, za njim vsi drugi. Posebno so se odlikovali: Korporal Anton Plestenjak, četovodja Rebernik in Plank, dalje korporali J. Saksida iz Dornberga, Zadnik, Pavlič, Simonič, Rutar in Felič. Srčna hvala vsem, ki so pomagali in omejili ogenj, drugače bi bilo vse uničeno. Od druge strani se nam poroča: V bližini na vežbah se nahajajoči črnovojniški rezervisti topničarskega oddelka, ki je nastanjen v Rakovniku v zavodu Salezijancev, katerim zapoveduje častniški namestnik dr. Ljudevit Trejo je prihitel prvi na pomoč. Oddelek črnovojniškov pod zapovedništvom četovodij Franjo Rebernika, Avgusta Plank, Franjo Zadrinka in Antona Plestenjak, je z največjo marljivostjo in trudom pomagal rešiti, kar je bilo mogoče. Ker je bila nevarnost, da se ne vžge kakih 20 m proč stoječe hišno poslopje, je ta oddelek vajakov zasedel hišo, ter čakal kakor v trdnjavi na sovražnika in z vo do odbil napad. Oddelek črnovojniškov topničarjev »starih fantov« pa za trud in požrtvovalnost — za mudili so menažo — najlepša in priznana zahvala.

— **Intendant hrvatskega kraljevega gledališča Trešćec** v Zagrebu bo kljub temu, da je imenovan za vladnega komisarja v Belovar, opravljal še nadalje intendantske posle kraljevega gledališča. Kadar bo odsoten, ga bosta nadomestovala ravnatelj Bach in Albini.

— **Odbor kamniške čebelarke** podružnice prosi, da se vpliva na to, da v krajih, kjer se bodo ustanovile bolnišnice za ranjence, podarijo brezplačno čebelarji kolikor jim je mogoče medu za okrepčilo in zdravilo. Želeli bi bilo, da bi to posnemale tudi druge podružnice.

— **Novi transporti ranjencev v Zagrebu.** Zagrebški listi poročajo: V nedeljo ob 4. uri zjutraj so pripeljali v

Zagreb 34 ranjencev. Dopoldne ob 10. uri 16 ranjencev. Ob 12. uri so pripeljali večje število ranjencev, med njimi je 32 častnikov, ki so vsi težko ranjeni. V ponedeljek dopoldne je prišel zopet mal transport ranjencev. Med temi ranjenci se nahaja poveljnik 72. infanterijske brigade, generalmajor Henrik Häuslein pl. Hauslenau.

V torek zjutraj je prispel transport ranjencev zjutraj ob 4. uri. Bilo jih je 40, med njimi 10 častnikov. Ob 9. uri je prišel drugi transport ranjencev pod vodstvom malteških viteзов. Pripeljali so jih 105, za katere skrbijo ti vitezi. Ob pol 11. uri dopoldne je prišel tretji transport s 154 ranjenci. Ob 12. uri je prišel četrti transport s 149 ranjenci.

— **Oddelki vojaških novincev** se bodo iz ozirov na vežbališče, nastanjanje in zlasti še na gospodarstvo nameščali tudi izven dopolnitvenih postaj v stalnih garnizijskih krajih tistih vojaških zborov, ki so bili nastanjeni v ozemskem okolišu. Torej bodo zlasti manjši kraji, ki so gotovo obžalovali odhod vojaških čet, zopet stalno imeli svoje vojaške.

— **Himen.** Minolo nedeljo se je poročil v Borovljah na Koroškem gospod Joško Cvek, c. kr. oficial na finančnem ravnateljstvu v Trstu, z dražestno gosnjo Milico Borovnikovo, hčerko občeznanege tovarnarja pušk. — Ženin se je takoj podal po poroki k svojemu vojaškemu krdelu, kamor je pozvan, da v teh resnih dneh vrši svojo vojaško dolžnost.

— **Cene petroleja.** Pišejo nam: »Slovenec« je priobčil vest, da je sedanja cena petroleja po 32 K za 100 kg, in sicer na mestu v Ljubljani. To pa ni točno. Po tej ceni je petrolej v Oderbergu, ako se denar naprej pošlje. V Ljubljani stane 100 kg petroleja v celem vagonu 37 kron brez postranskih stroškov in kala.

Ljubljanske novice.

lj **Priprave »Rdečega križa«** v Ljubljani. Ekselencija gospod deželni predsednik baron Schwarz in ekselencija njegova gospa soproga sta v spremstvu predsednika deželne in gospejnegu pomočnega društva »Rdečega križa«, gospoda okrajnega glavarja del Cotta in vojaškega društvenega delegata gospoda c. in kr. majorja Kramaršiča posetila priprave in naredbe »Rdečega križa«. Obiskala sta najprej bolniško postajo kolodvor Ljubljana in objekt IV. v cesarja Franca Jožefa vojašnici, kjer je ekselencija sprejel upravni odbor, na čelu mu gospod dvorni svetnik dr. Zupanec. Po vrsti nato sta ekselenci ogledali zavod za rekonvalescente v cesarja Franca Jožefa azilu, rezervno bolnico v Leoninumu in končno zavod za rekonvalescente v Ljudskem domu, kjer so jih povsod pozdravili upravni odbori z načelniki, tako v cesarja Franca Jožefa azilu gospod dr. Emil Bock, v Leoninumu dr. E. Slajmer in končno v Ljudskem domu gosp. podpolkovnik Karol Kastl pl. Traunstät. Ekselencija gospod predsednik je vse bolniške zavode natančno ogledal in izrekel za naredbe upravnim odborom polno priznanje, ker v vsakem oziru brezhibno odgovarjajo zahtevam.

lj **Za aprovizacijo mesta Ljubljane** je stopil odsek zopet dober korak naprej, kajti preskrbel je že precejšnjo množino premoga in testenin. Te dni pa bo vse potrebno ukrenil, da dobimo sira, krompirja in znabiti tudi sadja (jabolka, suhe češplje). Za drva je tudi že uravnano, da jih dobimo. — Vesela pa je novica, da se bo na merodajnem mestu poskrbelo tudi za zemlje, ki so postale zadnje dni le »zemljice«. — Pri prodaji moke marsikje ni vse v redu; tu jim bo stopila oblast tudi na prste.

lj **Rdeči križ.** Kakor smo že poročali, priredi Kinematograf Ideal v korist Rdečega križa dne 28. t. m. ob 4. uri, pol 6., 7. in pol 9. uri zvečer specialne predstave. Vseskozi iz novosti sestavljen vspeled ima štiri točke, ki bodo izmenoma predstavljale naravne posnetke iz pokrajin, ki jih je Ganghofer tako lepo opisal v svojih romanih, dramatične prizore iz pomorskega življenja, komične prizore in končno tudi Nordisk veseloigro z znamenitim komikom Buch Alstrupom in Striboldom. Prepričani smo, da bo malenkost, žrtvovana Rdečemu križu, bogato plačana z nekaterimi zabave polnimi urami in dovolj jemo

si zato povabiti najljubše ljubljanske prebivalce k tem predstavam.

lj **Ljubljansko gasilno in reševalno društvo** razpolaga Rdečemu križu za prevoz ranjencev sledeče: 10 voz s štirimi prostori za ležeče ranjence, 40 mož. 3 rešilne vozove po 1 ležeči in tremi sedečimi prostori, 12 mož. 7 odprtih voz (prekov) po 6 prostorov za sedeče ranjence, 42 mož. 1 voz z 12 prostori za sedeče ranjence, 12 mož. 2 avtomobila po 20 prostorov za sedeče ranjence, 40 mož. Skupaj 146 mož in 130 izvežbanih mož za prenos ranjencev z 7 nosilij in potrebno uprejo za vozove.

lj **Izplačevanje vojaških stanovanjskih** (ne sanitetnih, kakor včeraj stavljeno) pristojbin za častnike, moštvo, konje itd. se prične v soboto, dne 5. septembra t. l. v mestnem stanovanjskem uradu. Natančneje se razglasi tekom prihodnjega tedna v časopisih.

Košnja!

Pod Rožnikom je oddati

več oralov lepe otave

po nizki ceni. Več se izve v svečarni, Prešernova ulica št. 7. 2615 3

Sprejme se takoj

2608

mesarski pomočnik

pod zelo ugodnimi pogoji. - Oglasi na Poljanska cesta št. 27, Ljubljana.

Št. 15.751.

Razglas.

2598

V nekaterih občinah kamniškega okraja, ki mejijo na ljubljanski okraj, se je v večjih slučajih pojavila

steklina.

V posameznih slučajih se ni moglo dognati, odkod so stekli psi prišli, in kje so se klatili, vendar je opravičeno domnevanje, da so se stekli psi zatekli v ljubljanski okraj in celo v mesto Ljubljano ter tu okužili druge pse. Pripetilo se je zadnje dni v Ljubljani v istini več slučajev, da so psi osebe napadli in jih ogrizli.

C. kr. deželna vlada je vsled tega v svrhu, da se **zabran razširjanje stekline**, na podlagi §§ 2., 41. in 42., zakona z dne 6. avgusta 1909, drž. zakona št. 177, in izvršilne naredbe z dne 13. oktobra 1909, drž. zak. št. 178 z odlokom z dne 13. avgusta 1914, št. 24631 do preklica zaukazala sledeče:

1. V področju mesta Ljubljane, nadalje v občinah Ježica, Dev. Mar. v Polju, Šmartno, Moste, Podgorica, Zgornja Šiška, Črnuče, Št. Vid in Vič političnega okraja Ljubljana morajo se imeti vsi psi **eprenehoma na verigi ali pa morajo imeti nagobčnike**, ki zabranjujejo grizenje.
2. Prepovedano je slej ko prej s seboj jemati pse v javne prostore.
3. Pse, ki so se zalotili zoper te predpise, je takoj pobiti; proti posestnikom takih psov se bo uvedlo kazensko postopanje.
4. Vsakdo mora svojega ali njemu v varstvo izročenega psa, če pride taisti v dotiko s steklimi ali stekline sumljivimi psi, ali če zapazi na psu znake stekline ali take znake, iz katerih je domnevati izbruh stekline, dati pobiti ali pa tako zavarovati, da ni nevaren za okolico; tudi mora o tem, kakor je predpisano, pri županstvu naznaniti.
5. Prestopki tega razglasa, ki stopi takoj v veljavo, kaznovali se bodo po kazenskih predpisih prej navedenega zakona.

To se daje javno na znanje.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 24. avgusta 1914.

Sprejme se takoj

2614 2

kovaški pomočnik

pri Fr. Vrhovcu, Ljubljana, Bohoričeva ulica 6.

VINO

je zelo poceni, ker je še mnogo starega in se bliža novo. Kdor ga želi naročiti, naj se obrne na 2103

Ano Maljavac, Roč-Istra.

Stanovanje.

Na Slovenskem trgu št. 8. se odda stanovanje v prvem nadstropju s 4 sobami in pritliklami za november. Pripravno je za pisarno.

Več se izve pri hišniku.

2602

Dva sedlarska pomočnika

vajena v izdelovanju komatov in modrocev, se sprejmeta takoj v stalno delo. Istotam se sprejme tudi

vajenec

Mihail Osolin, sedlar in izvošček, Domžale. 2618

IŠČE SE V NAJEM v bližini Ljubljane

manjša trgovina

Položi se lahko kavcija. — Sprejme se tudi event. GOSTILNA NA RAČUN ali pa se išče mesto samostojne prodajalke tobaka, ozir. gospodinj h kakemu gospodu. — Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 2619.

Šofer

vajen autobusa Saurer ali Daimler, kakor tudi vsakega sportnega voza želi **spremeniti službo**. Nastop v začetku oktobra. Cenjene ponudbe pod šifro »šofer 2618« na upravo »Slovenca«.

Vojaški trpežni čevlji

se dobe v zalogi tovarno

Peter Kozina & Co.

Ljubljana, Breg št. 20.

Enotne cene

K 14.—, 17.—, 26.—.

Nepremočljivo Water-proof-usnje

K 24.—, 26.—.

